مخصوص نوجوانان

دانش و سرگرمیها (٦)

عبدالرفیع کابلی

مخصوص نوجوانان

۱۰ - ۱۳ ساله ها

دانش و سرگرمیها

(٦)

PROPERTY OF
ARIC
Established
1989

تألیف و تدوین: عبدالرفیع کابلی

برای نجات افغانستان از همه مشکلات به جوانان
شجاع نیاز داریم، جوانانی که از مسئولیت ها و چلینج
ها هراس ندارند و ازین نمی ترسند که مبادا اشتباه کنند.
اگر کاری را انجام ندهیم اشتباه هم نمی کنیم،
امادست زیر الاشه نشستن و چشم به کمك دیگران دوختن
باعث بد بختی و سیاه روزی مامی گردد.

قطب نما چیست؟

قطب نما آله ایست دارای یك سوزن مقناطیسی که همیشه به طرف شمال اشاره میکند. این سوزن توسط ساحهٔ مقناطیسی زمین به طرف شمال هدایت میشود. با قطب نما سمت خانهٔ کعبهٔ شریف و راه خود را در دشت ها به آسانی پیدا کرده میتوانیم.

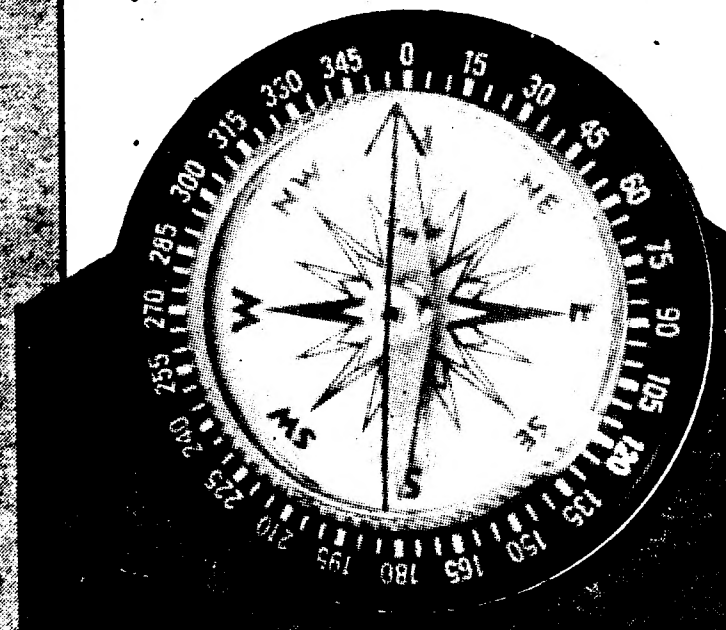

چرا وقتی موهای خود را قطع میکنیم، درد ندارد؟

موهای ما از انساج مرده ساخته شده اند. از همین سبب است که در وقت قطع کردن احساس درد نمی کنیم. اما اگر کسی یك تار موی ما را از بیخ بکند، برای ما درد آور است. زیرا بیخ موی ما زنده است و با رشته های عصبی پیوند دارد.

PROPERTY OF ACKU 10367

فردا عید است و دخترک آرزو دارد تخم جوش داده جمع کند. در عالم خیال چند دانه تخم میخواهد؟

چرا اطراف چشمان ما را مژه گرفته است؟

در اطراف هر دو چشم ما در حدود ۲۰۰ مژه وجود دارد که چشم های ما را حفاظت میکنند. مژه ها بسیار زیاد حساس اند. اگر اندکترین خطری هم برای چشم ما پیداشود، این مژه ها بسته میشوند تا چشم ما محفوظ بماند.

پایپ لاین چیست؟

PIPELINE

پایپ لاین چندین خاده پایپ (نل) خیلی بزرگ است که با هم وصل شده برای انتقال آب، گاز طبیعی، تیل و دیگر مواد مایع به نقاط دور دست استفاده میشود.

طول این پایپ لاین نظر به ضرورت حتی میتواند صد ها کیلومتر باشد.

به ساعت نگاه کنید و دست تانرا بالای قلب تان بگذارید. ببینید که قلب تان در یك دقیقه چند بار دُك دُك دُك دُك میکند.

درین تصویر اشکال گوشه دار بیشتر است یا دایروی؟

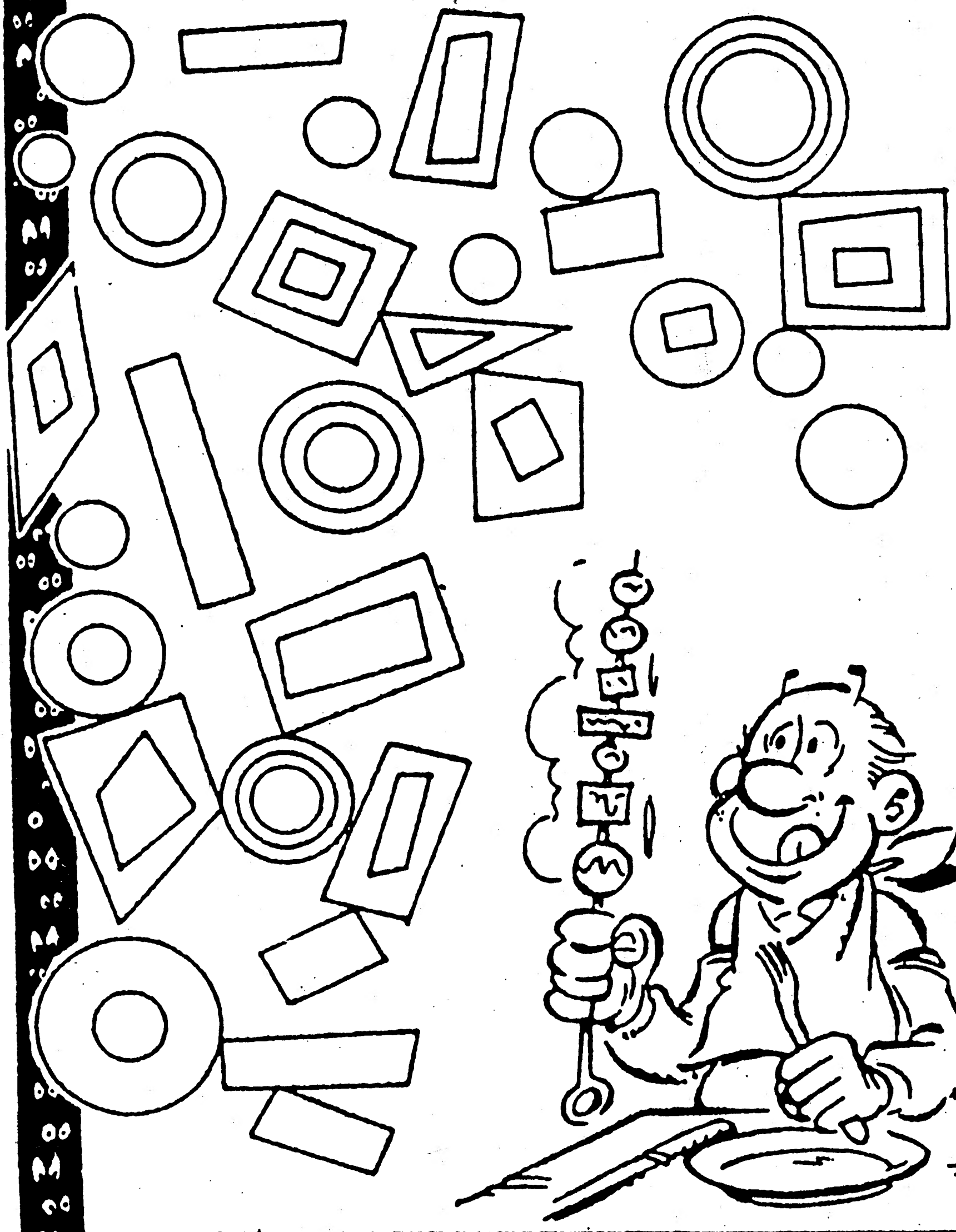

حجرات سفید خون

WHITE BLOOD CELLS

حجرات سفید خون آن حجراتی اند که به بدن کمك میکنند تا در مقابل امراض مقابله کند. حجرات سفید خون میکروب ها و دیگر اشیای مضره را که داخل بدن میشوند، محاصره میکنند و میکشند.

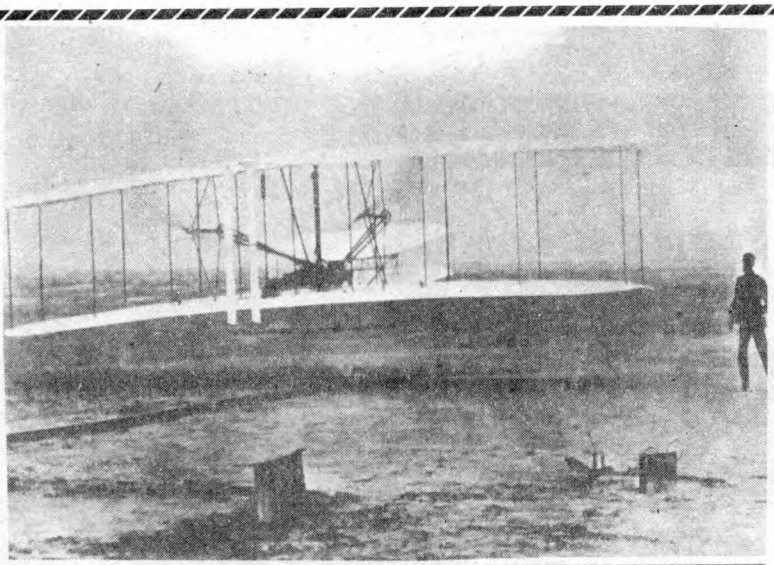

برادران رایت

RIGHT BROTHERS

آوریل و ولبر رایت دو برادری بودند که در سال ۱۹۰۳ میلادی اولین طیاره را ساختند و در شهر کیتی هاك ایالت کارولینای شمالی امریکا آنرا به پرواز آوردند.

آیا گاهی متوجه شده اید که در یك روز مجموعاً چند گیلاس آب مینوشید؟

کدام تصویر از دیگران
فرق دارد؟

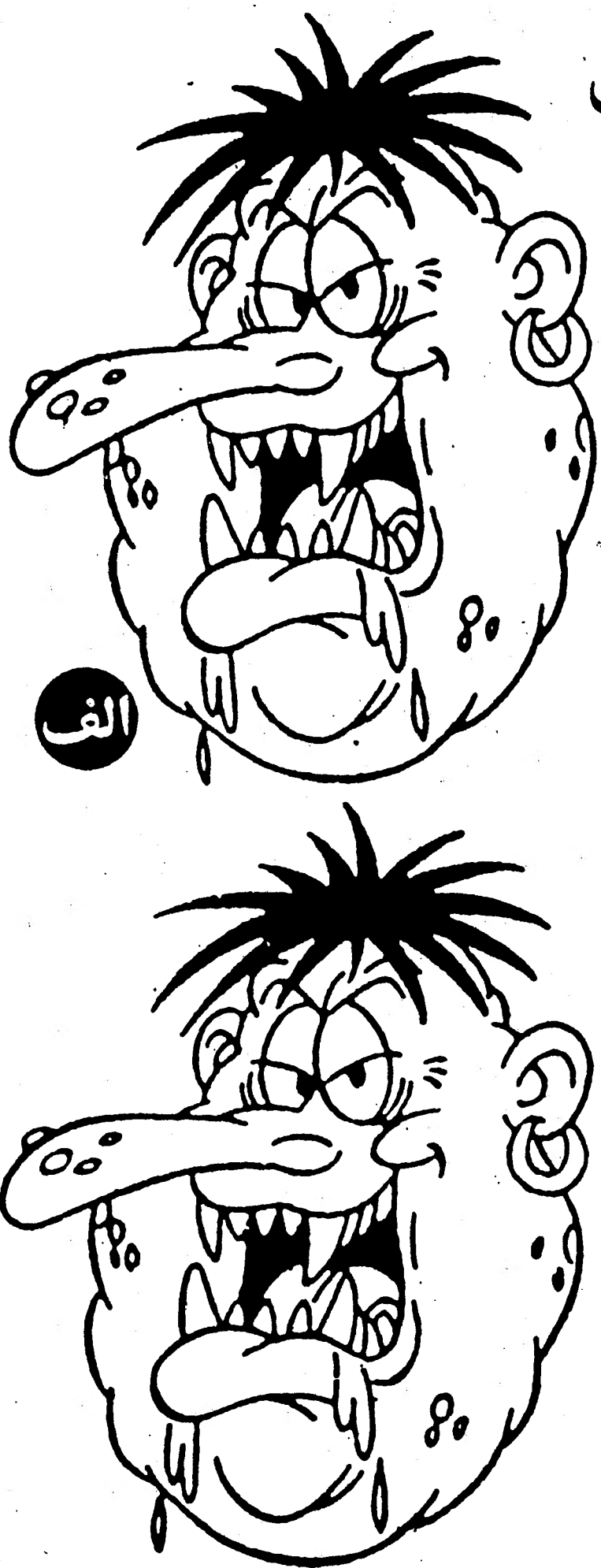
الف

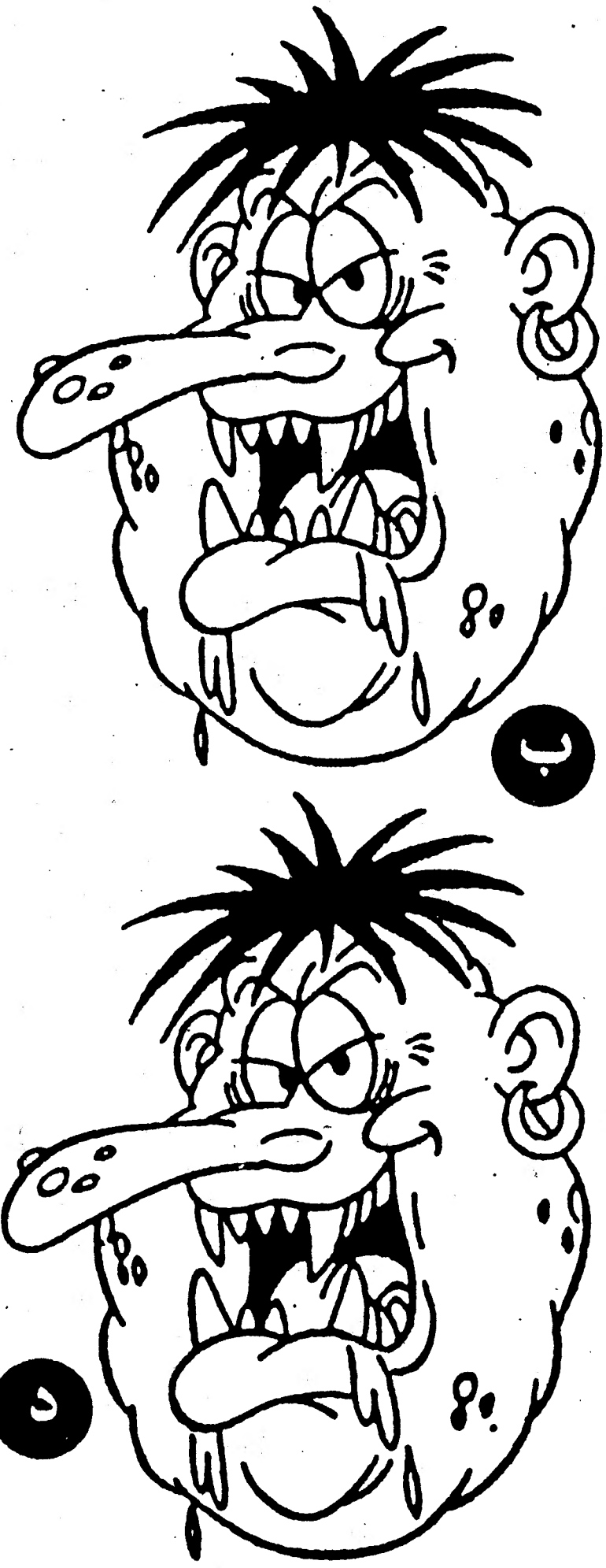
ب

ج

د

اولین انسانی که به مهتاب رفت

NEIL ARMSTRONG

نیل آرمسترانگ اولین انسانی بود که در سال ۱۹۶۹ میلادی به کرهٔ ماه (مهتاب) قدم گذاشت. وقتی آرمسترانگ از سفینه اش بروی ماه پایین شد گفت: (اینست اولین قدم یك انسان بروی کرهٔ ماه و یك خیز بزرگ بشر)

حملهٔ قلبی

حمله قلبی وقتی واقع میشود که به یکی از عضلات قلب خون کافی نرسد. حملات قلبی باعث میشود تا قلب صدمه ببیند و گاهگاهی میتواند باعث مرگ انسان شود. تشویش زیاد یکی از عواملی است که معمولاً باعث حملهٔ قلبی در انسانها میگردد.

نقطهٔ غلیان

نقطهٔ غلیان آن نقطهٔ حرارت را گویند که مایع بجوش می آید و یا به گاز تبدیل میشود. هر مایع نقطهٔ غلیان دارد.

هومر کی بود؟

هومر شاعر بزرگ یونان قدیم بود که دو قصیده حماسی سروده است: یکی الیاد در مورد جنگهای تروجن و دیگری آدیسه در مورد ماجرا های قهرمان یونان آدی سس. گفته شده است که هومر نابینا (کور) بود.

انرژی هستوی

انرژی هستوی آن انرژی ای است که از هسته یا مرکز اتوم بوجود می آید. انرژی هستوی را قویترین منبع انرژی میدانند. سلاح هستوی باعث تباهی به پیمانه وسیع (فراخ)میگردد.

کشور ها و پولشان

افغانستان = افغانی

ایران = ریال

هالند = گلدر

روسیه = روبل

جاپان = یَن

چین = یوان

ترکیه = لیره

کانگفو تواچی

از توته های پایین
کدام یك از تخته
جدا شده است؟

الف ب ج د

چرا عرق می کنیم؟

در جلد (پوست) ما غُده هایی وجود دارند که توسط آنها عرق پیدا میشود. وقتی وجود ما گرم میشود، این غُده ها قطره های نمکدار (شور) آب را از جلد ما خارج میکنند که آنرا عرق میگوییم. این قطرات به بخار تبدیل میشوند ودر موسم گرمی بدن ما را سرد نگه میدارند.

آسمان خراش چیست؟

آسمان خراش اصطلاحیست که برای تعمیر های بلند بکار میرود.

در ممالك پیشرفته تعمیر های خیلی بلند میسازند که حتی به یکصد و بیست منزل میرسد.

فایده این گونه تعمیر ها اینست که از فضا استفادهٔ بیشتر صورت میگیرد و انسان مجبور نمیشود به تعدادُ اتاق های یك آسمان خراش در زمین هموار اتاق اعمار کند.

حافظ: ﴿هر سر موی مرا با تو هزاران کار است﴾

ساینس: ﴿در سرهر موی ما هزاران اتوم وجود دارد﴾

ناخن در بدن ما چه فایده دارد؟

ناخن های ما از یك ماده کیمیاوی بنام (کیراتین) ساخته شده است. وظیفهٔ ناخن آنست تا نوك های انگشتان ما را حفاظت نموده در وقت نوشتن یا کارکردن به استخوان انگشتان ما کمك کنند.

ALEXANER THE GREAT

اسکندر کبیر

اسکندر کبیر یکی از کشور گشایان نامدار جهان بود که در یونان قدیم پادشاهی داشت. قراریکه گفته اند او تمام ممالك دور و پیش خود را فتح کرد و روزی رسید که فریاد زد دیگر کجا را فتح کنم.

وقتی پای اسکندر به افغانستان رسید درین جا با شکست روبرو گشته دوباره به یونان بازگشت.

پنج فرق را دریابید!

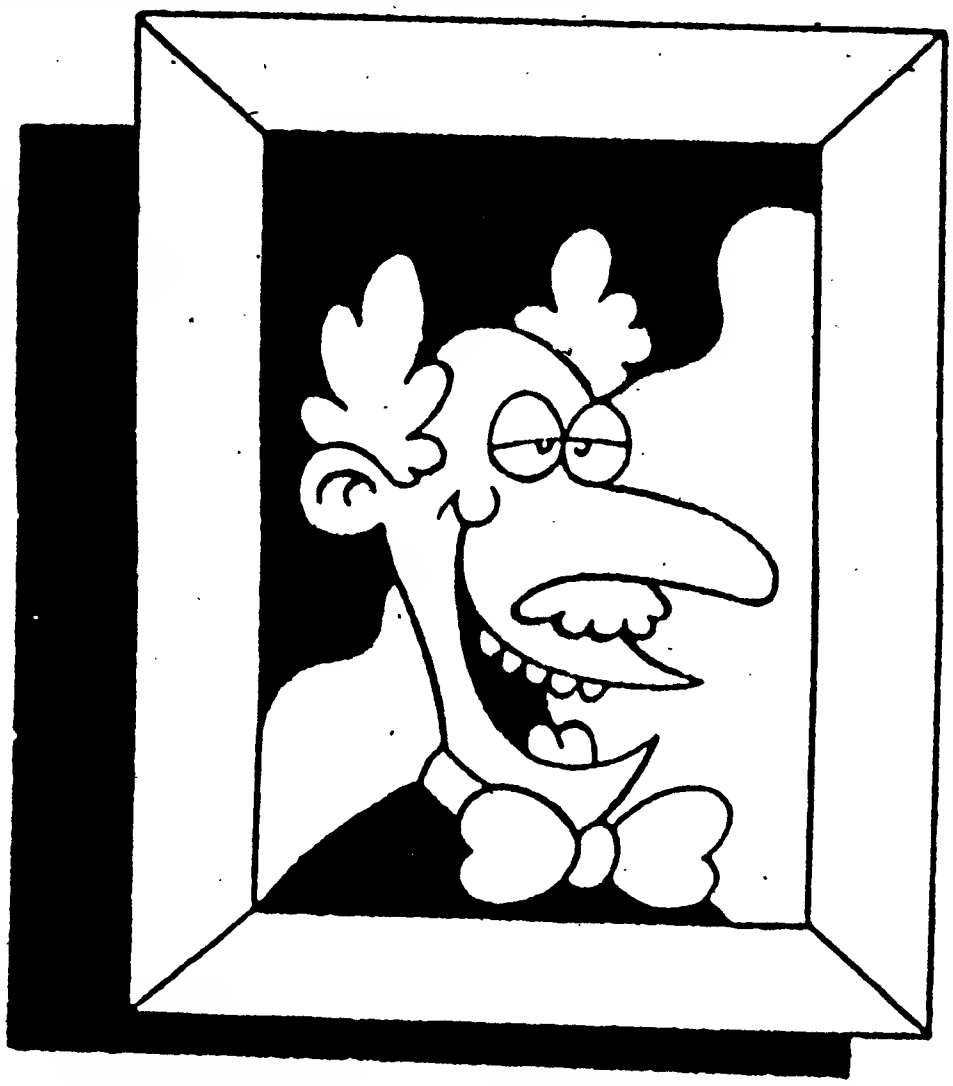

چرا وقتی میشرمیم رنگ چهرهٔ ما سرخ میشود؟

در جلد ما رنگ های بسیار خورد وجود دارند. وقتی از حرفی میشرمیم یا خجالت میکشیم، این رنگ ها گشاده (باز) تر میشوند و خون بیشتر در آنها جریان پیدا میکند. از همین سبب است که رنگ چهرهٔ ما سرخ میشود.

پالایشگاه چیست؟

پالایشگاه دستگاه بزرگی است که مواد طبیعی را تصفیه میکند و ازان چیز های کارآمد و قابل استفاده میسازد. مثلاً پالایشگاه نفت، نفت را تصفیه نموده ازان تیل خالص میسازد.

کدام یك از ٤ توته تصویر را مکمل میکند؟

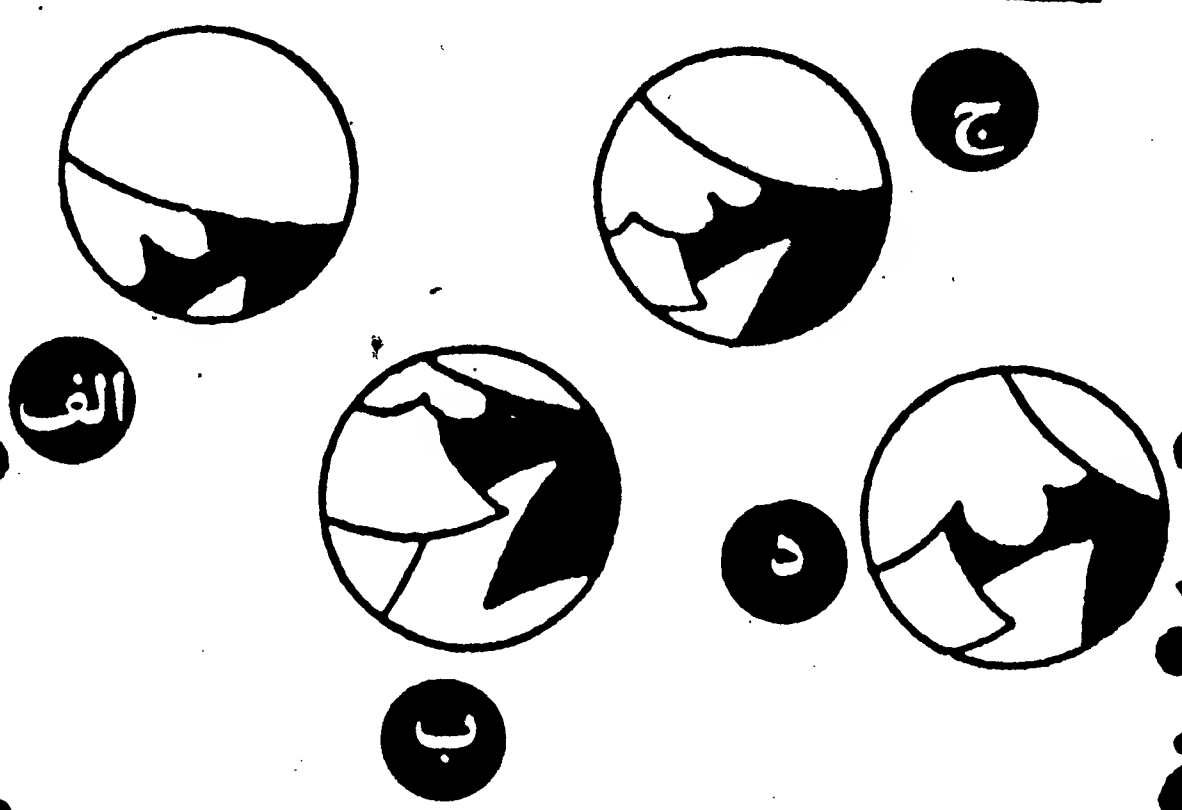

مردمان عربستان سعودی، الجزایر، بحرین، مصر، عراق، اردن، کویت، لبنان، لیبیا، عمان، قطر، سودان، سوریه و فلسطین عربی میگویند.

عربی زبان قرانکریم است!

- ساینس بصورت لغوی دانش معنی میدهد.
- ساینس به ما کمك میکند تا بیاموزیم که این دنیا چرا بوجود آمد و کارها چگونه انجام می یابند.
- ساینسدان (دانشمند) برای معلوم کردن

SCIENCE

ساینس یعنی دانش

- سوالات از راه های مختلف
- آزمایش استفاده میکند که آنرا
- تجربه میگویند. نتیجه همین تجربه ها و آزمایش
- هاست که زندگی روز تا روز آسانتر شده میرود.

آیا اگر به دیگران احترام نکنیم، آنها به ما احترام خواهند کرد؟

زمین لرزه

زلزلـــه

گاهگاهی دیده ایم که زمین تکان میخورد و در نتیجهٔ آن خانه ها ویران شده سنگ های کوه ها پایین می غلطند. یکی از عوامل این تکان، آتش فشان ها اند که در زیر زمین انفجار میکنند و موج بوجود می آورند. همین باعث شور خوردن زمین که ما آنرا زلزله یا زمین لرزه

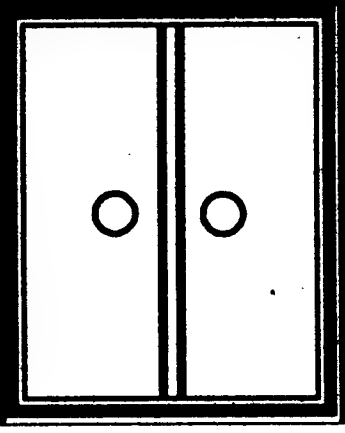

موج میگردد مینامیم.

بحیرهٔ مرده را چرا به این نام یاد میکنند؟

بحیرهٔ مرده جهیل نمکی ایست میان اردن و فلسطین اشغالی (که امروز بدست اسرائیل است). سطح این بحیره پایین ترین نقطهٔ روی زمین است. این بحیره رابخاطری مرده میگویند که آب آن به حدی شور است که ماهی ها نمی توانند دران زندگی کنند.

فرعون

در مصر قدیم پادشاه
را فرعون میگفتند

کا-جی-بی

دستگاه جاسوسی روس ها
را کا- جی- بی میگویند

بودجه چیست؟

BUDGET

بودجه عبارت از پلان
یك دولت یا یك اداره
است برای مصارف
پول. بودجهٔ یك دولت
یا اداره آنست که در
سال آینده در هر بخش
چقدر پول نیـــاز
(ضـــــرورت) دارد.

نور در حالت عادی

در یك ثانیه
۱۸۶،۰۰۰ میل مسافه
را طی میکند.

بوتانی

BOTANY

شعبه ای از علم
بیولوژی است که
نباتات را مطالعه
میکند.

رهنمایی کنید!!

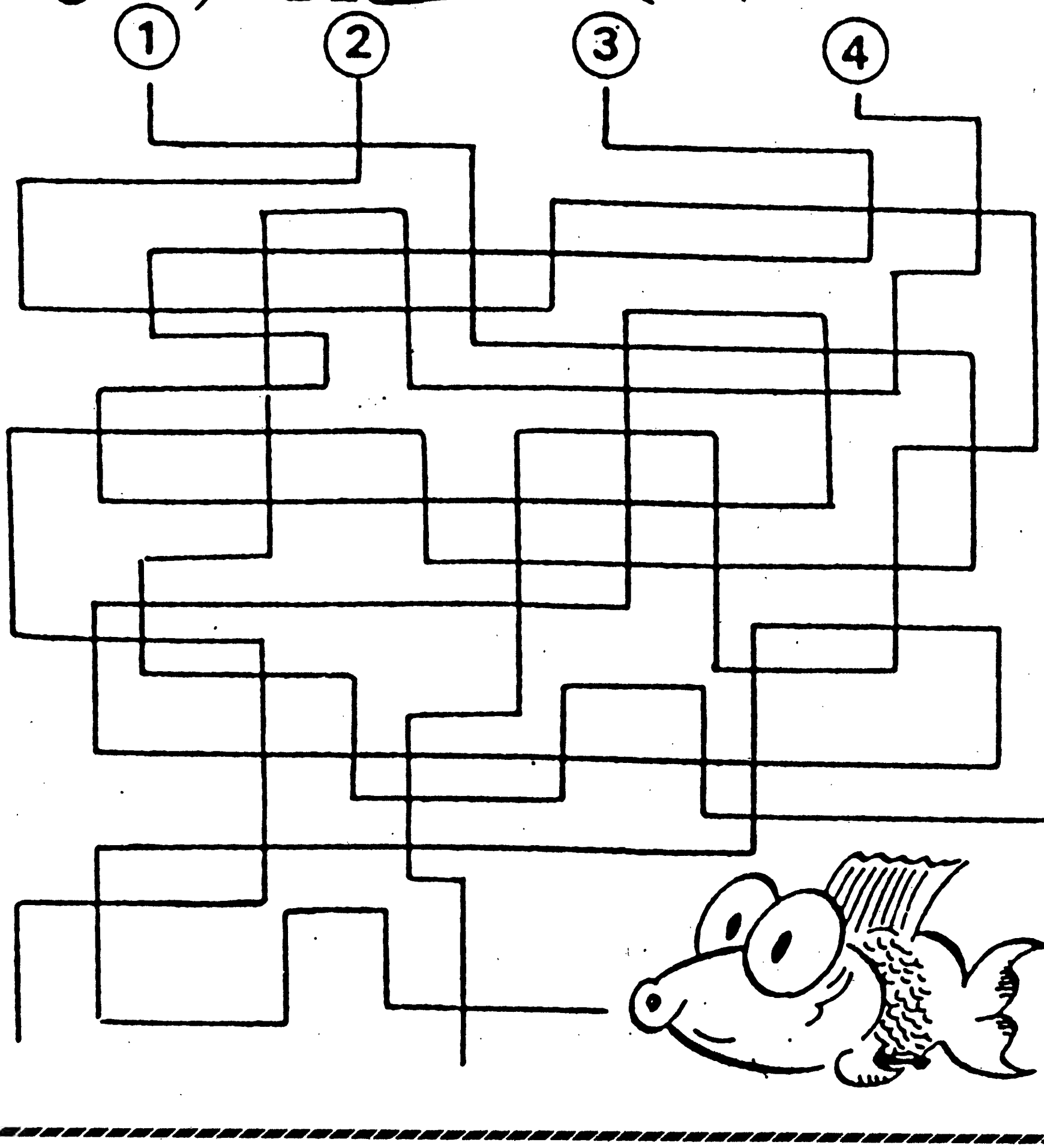

مجسمهٔ آزادی

STATUE OF LIBERTY

مجسمهٔ آزادی مجسمهٔ یك زن است که در یك دست مشعل و در دست دیگر کتاب داشته در شهر نیویارك موقعیت دارد.

این مجسمه که سمبول (نشانه) آزادی میباشد در اواخر قرن ۱۸ میلادی توسط فرانسوی ها به امریکا داده شد.

شیر وقتی سیر باشد حیوان دیگر را شکار نمی کند.

ابلیس از جمله

ابلیس کی بود؟

مقربین (دوست نزدیك) خداوند ﷻ بود که چون امرش را اطاعت نکرد و به آدم (ع) سجده نکرد، از دربار خداوند ﷻ رانده شد.

بارومیتر

BAROMETER

بارومیتر آله ایست که با آن فشار هوا را معلوم میکنند.

کشتی تایتنیک

TITANIC

تایتنیک کشتی بزرگی بود که در ماه اپریل ۱۹۱۲ میلادی در حالیکه از انگلستان بسوی نیویارک امریکا در حرکت بود با یک توته یخ شناور تصادم کرد و غرق شد.

این کشتی به حدی بزرگ بود که همه مردم فکر میکردند هرگز غرق نخواهد شد.

میگویند جام جم یا جام جهان نما جامی بود که جمشید پادشاه ایران که قبل از اسلام پادشاهی داشت، همه جهان را دران میدید.

در میان رسم های بیضوی بالا تنها
دو دانهٔ آن مشابه است. کدام دو؟

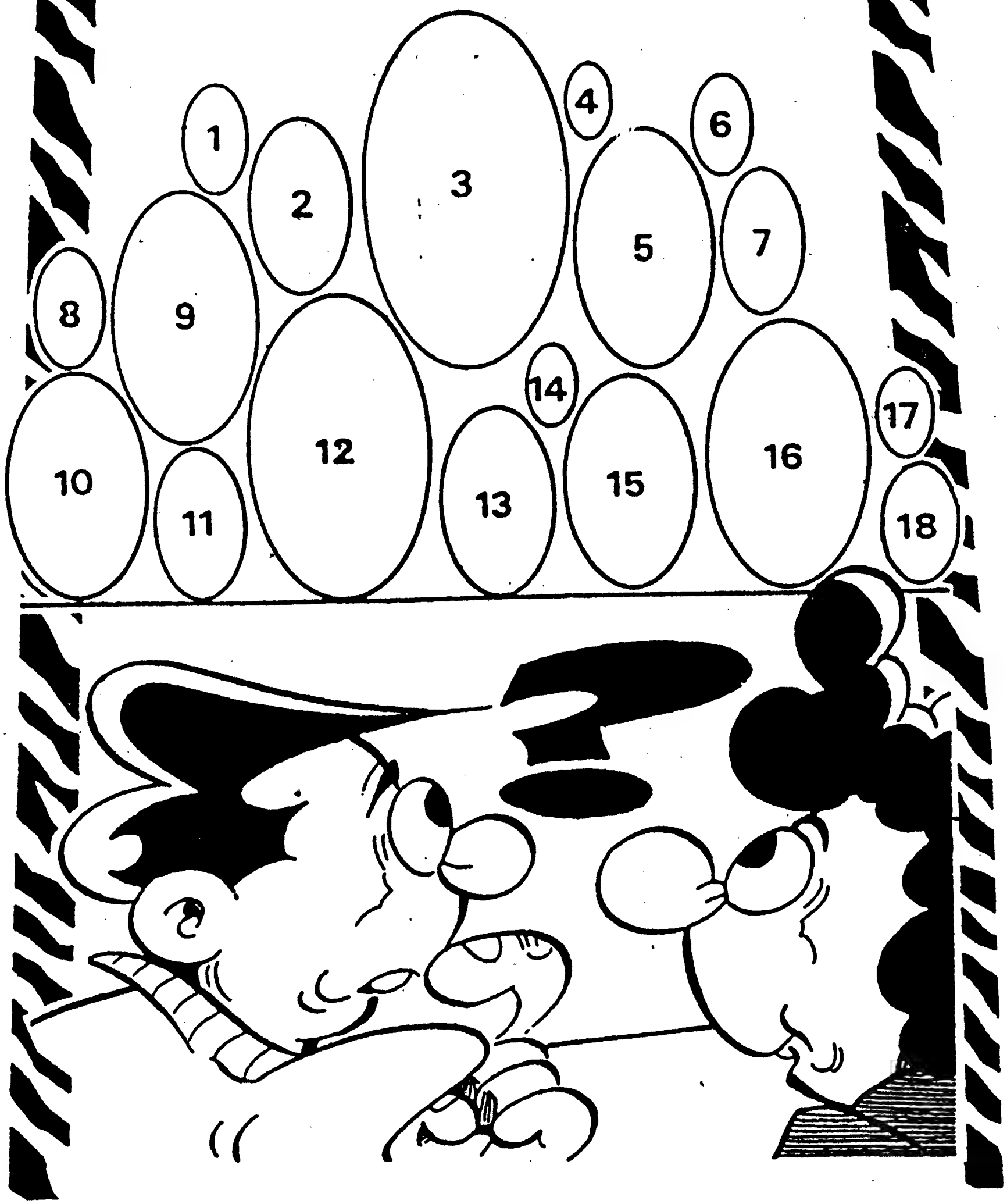

تلسکوپ

تلی یعنی دور و سکوپ یعنی نقطهٔ توجه

TELE + SCOPE = TELESCOPE

تلسکوپ دوربین بسیار بزرگیست که در (رصد خانه ها) نصب میکنند و با استفاده ازان ستارگان را می بینند و در مورد آنها تحقیقات میکنند.

رصد خانه جاییست که منجم ها (ستاره شناس ها) برای خود درست میکنند و از آنجا ستارگان را زیر نظر می گیرند.

ذوحیاتین (دوزیستان)

AMPHIBIANS

حیواناتی را گویند که هم در آب و هم در خشکه زندگی کرده میتوانند. این دسته وقتی کوچك اند آکسیجن را از آب توسط دستگاه مخصوص تنفسی میگیرند. اما وقتی بزرگ شدند، شش های شان انکشاف میکند.

باران از چه بوجود می آید؟

بخارات آبی از سطح بحر برخاسته ابر را تشکیل ب میدهند. ابر ها به سوی هوا ن بلند شده توسط جریان هوا به جاهای ا مختلف ا میروند. وقتی همین بخارات آبی سرد شدند، قطره قطره میشوند و به شکل باران ر دوباره به زمین میبارند.

سیستم عصبی چیست؟

سیستم عصبی عبارت از مجموع دماغ، رشته های عصبی و نخاع شوکی یا حرام مغز است. سیستم عصبی تمام اعضاء، حرکات و حواس بدن را کنترول میکند. پیام ها توسط همین سیستم عصبی ازدماغ براه نخاع شوکی بوسیلهٔ رشته های عصبی انتقال می یابند.

آدم بینم

کاوهٔ آهنگر

در داستان های شاهنامه کاوهٔ آهنگرمردی بود که در مقابل ضحاك که پسرانش را کشته بود قیام و شورش کرد. او یك توته چرم را گرفته بر چوب زد و مانند بیرق بلند کرده مردم را بدور خویش جمع کرد. ضحاك را درکوه دماوند زندانی کرد و فریدون را بر تخت نشاند.

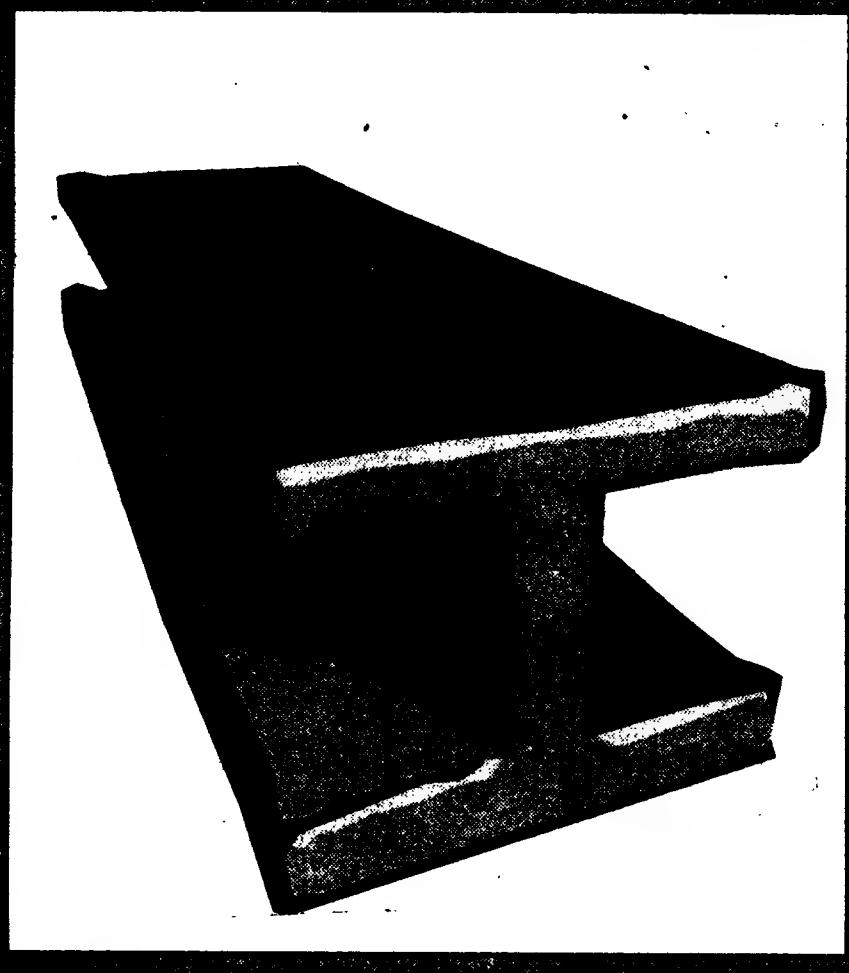

فولاد
STEEL

فولاد آهن قوی و بادوام است که از تصفیه آهن و مخلوط آن با مواد دیگر بدست می آید. از فولاد برای ساختن ماشین ها و تعمیر های بزرگ و پل ها استفاده میشود.

حروف را طوری ترتیب کنید که ازان
ملیت این شخص معلوم شود.

ی

ن

ر

و

ف

س

ا

آیینهٔ اسکندر

آیینهٔ اسکندر آیینه ای بود که بالای منار اسکندریه که از بنا های اسکندر کبیر بر دریای روم بود نصب شده اوضاع دشمن و کشتیها را از صد میل نشان میداد.

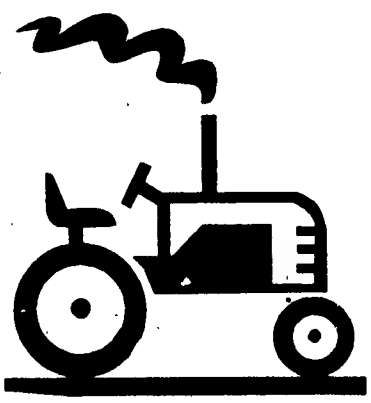

تراکتور را هالت امریکایی در سال ۱۹۰۰میلادی اختراع کرد

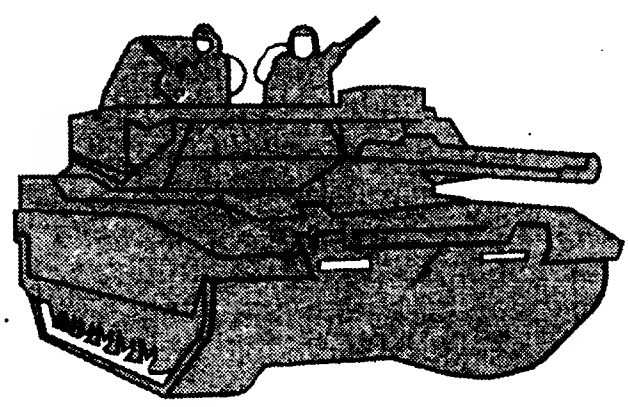

تانك را سویتون انگلیسی در سال ۱۹۱٤ میلادی اختراع کرد

گنج قارون

گنجی بود که قارون پسر کاکای حضرت موسی (ع) بوسیلهٔ کیمیاگری جمع کرده بود و به آن سبب از اطاعت حضرت موسی (ع) سرپیچی کرد. موسی دعا کرد و قارون با گنجش به زیر خاك رفت.

کدام قسمت از رسم های پایین به کدام قسمت از رسم های بالا مربوط میشود؟

۱

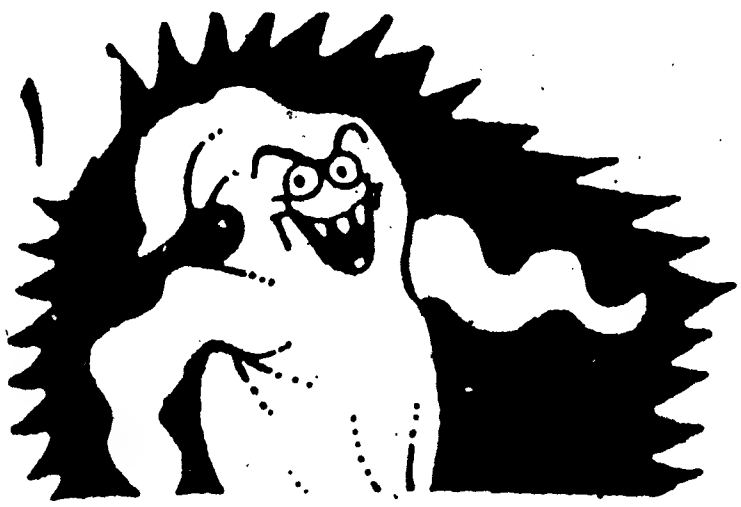

۲

۳

۴

الف

ب

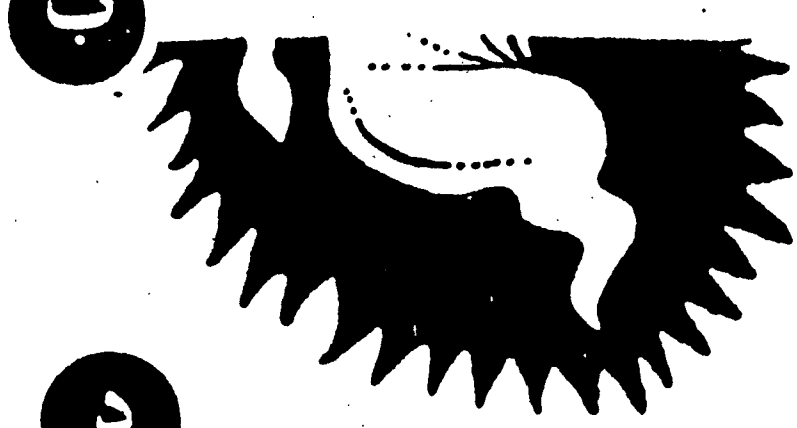

ج

د

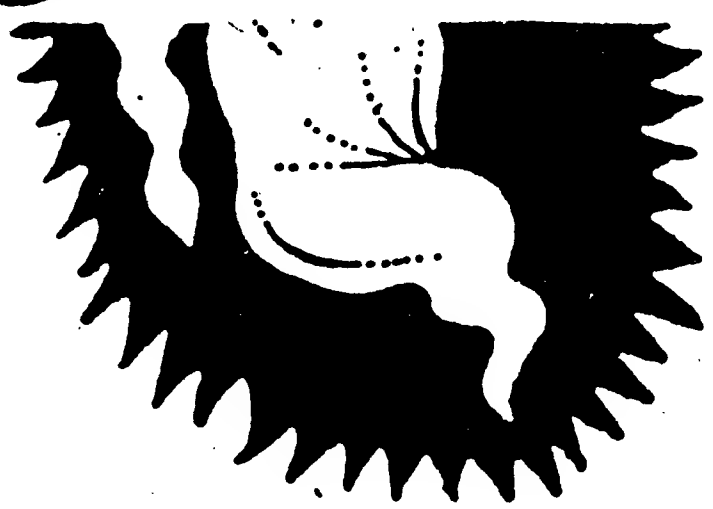

وظایف دندان ها

روانشناس وروانپزشك

روانشناس کسی است که مردم را در قسمت مشکلات روانی شان کمك میکند و روانپزشك هم به مشکلات روانی مردم رسیدگی میکند. اما فرقی که دارند اینست که روانپزشك با دوا معالجه و تداوی میکند اما روانشناس تنها تشخیص میتواند و بس.

دندان های انسان سه نوع اند:
دندان های ثنایا (پیشروی) برای قطع کردن، دندانهای انیاب (نیش) برای پاره کردن و دندان های آسیاب برای میده کردن.
در حیوانات علف خوار مانند گوسفند، اسپ وغیره دندان های پیشروی و آسیاب انکشاف کرده است در حالیکه در حیوانات گوشت خوار مانند سگ، شیر، پلنگ و غیره دندان های انیاب بیشتر انکشاف یافته است.
اما چون انسان هم گوشخوار است و هم از سبزیجات استفاده میکند، همه دندان هایش به یك اندازه انکشاف کرده اند.

چند حباب به هوا برخاسته است؟

جوزف استالین

STALIN

جوزف استالین در اوایل و اواسط قرن ۲۰ به شمول جنگ دوم جهانی رهبر اتحاد شوروی (سابق) بود. استالین بخاطر ظالم بودنش خیلی مشهور و بدنام بود.

بیماری غیر ساری چیست؟

بیماری غیر ساری آنست که توسط میکروب بوجود نیامده از یك شخص به شخص دیگر انتقال نمی کند. مثلاً بیماری سرطان. اما سگرت کشیدن باعث سرطان میشود.

عقیقه

منظور از عقیقه اینست که در صورت توانایی مالی پدر در روز هفتم تولد فرزندش دو گوسفند ذبح کند (بکشد) و اگر نتوانست یك گوسفند بکشد، قسمتی ازان را خود و فامیلش بخورد و قسمتی را به مساکین بدهد.

مرد سوداگر

آیا میتوانید حروف را دوباره ترتیب داده بگویید مرد سوداگر چه آورده است؟
ن د م
ا ر خ و
ا ر خ ش
ج ن د ک
ج ر ب ن
ت ق ر و
۱

الماسك چطـــور بوجـــود می آید؟

LIGHTNING

وقتی ابر هـای سیاه در آسمان بیاینـد، برقك میزند و بعد باران میبارد. حتماً میخواهید بدانید این برقك چیست؟ ابر ها دارای چارج برقی هستند. وقتی حرکت میکنند و با هم در تماس میشوند، این چارج های برقی به صدا در می آیند کـه آنرا رَعد (غُرغُری) می گویند. همزمان با آن رگه های روشن را می بینیم کـه آنرا الماسك مینامند.

اصحاب کهف آنجا
کهف اصحاب
که چوپانی بود که به
دنبال اصحاب کهف
رفتن و هر چه اورا از
خود راندند، بر نگشت تا
آنکه به زبان آمد و خدا
آنرا بستی خود در آنجا
اصحاب کهف نشان
داد. آنگاه اصحاب
کهف اورا با خود
به غار بردند.

آیا میتوانید برادران دوگانگی را دریابید؟

حلهای معما ها

حل معمای صفحهٔ ۲
۱۸ دانه تخم

حل معمای صفحهٔ ٤
۲۷ دانه
گوشه دار
۲٤ دانه
دایروی

حل معمای صفحهٔ ٦
(د) از دیگران متفاوت است

حل معمای صفحهٔ ۱٤
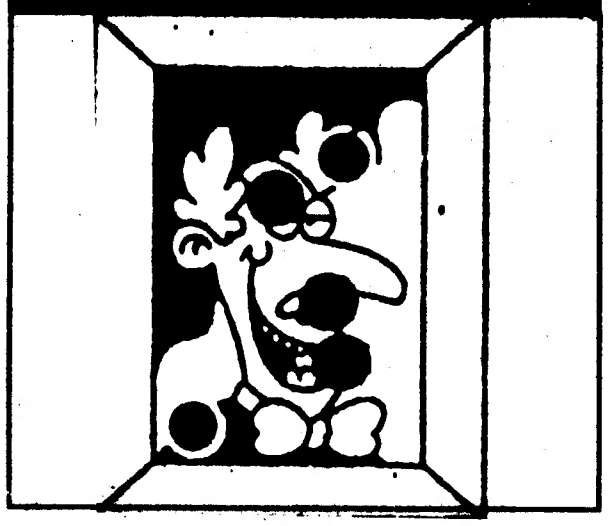

حل معمای صفحهٔ ۱٦
توته (ج)

حل معمای صفحهٔ ۲۰
خط شماره ۳

حل معمای صفحهٔ ۲٤
شکل ٥ و ۱۰

حل معمای صفحهٔ ۳۰
(۱) با (ب)،(۲) با (الف)
(۳) با (د)،(٤) با (ج)

حل معمای صفحهٔ ۳۲
٤۲ حباب

حل معمای صفحهٔ ۳٤
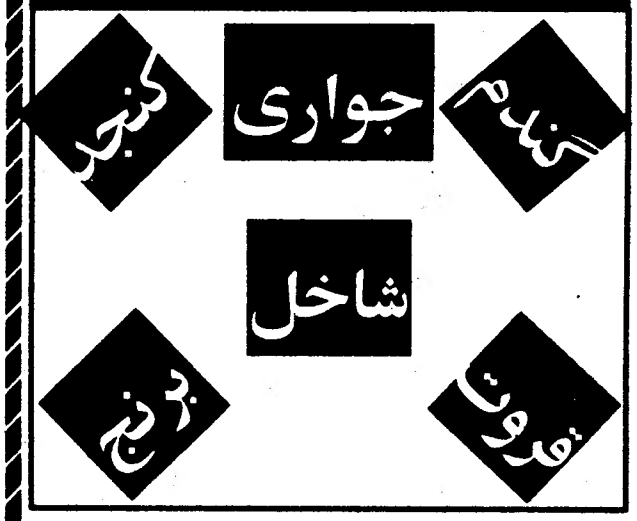

حل معمای صفحهٔ ۱۰
توته (د)

حل معمای صفحهٔ ۲۸
فرانسوی

حل معمای صفحهٔ ۳٦
(۱) و (٦)

مادر منی افغانستان!
من نزدت شرمنده ام
تو چه لطف ها کردی
من بتو جفا کردم
تو رخ سوی من کردی
من ترا رها کردم

نوجوان امروز ما:
فعالست،
هوشیارست،
با تقواست،
با احتیاط است،
جوانمرد است،
وطن دوست است،
صادق و راستکاراست
و... و...و...و...و...و...

شناسنامهٔ کتاب

نام کتاب: دانش و سرگرمیها (٦)

تألیف و تدوین: عبدالرفیع کابلی

ناشر: مؤسسهٔ انتشارات کابلی

شمارهٔ مسلسل: 0014

چاپ: I.N Printers

نوبت چاپ: اول

تاریخ چاپ: ماه جدی ۱۳۸۱ه. ش

تیراژ: ۱۰۰۰

پیشاور – پاکستان

کلیه حقوق این کتاب برای مؤسسهٔ انتشارات کابلی محفوظ است

KNOWLEDGE AND FUN (6)

Dari Version

Name of the book: Knowledge and Fun (6)

Compiled by: Abdur Rafi Kabuli

Publisher: KABULI PUBLICATIONS

Serial No.: 0014

Printers: I.N. Printers (Ph:2566201)

First Edition

Date of Publishing: December 2002

Number of Copies: 1000

Peshawar - Pakistan

PROPERTY OF ARIC Established 1989

PROPERTY OF ACKU 10367

All Rights Reserved for Kabuli Publications